

Marcely Ján, generálny riaditeľ LIKO

Vážené súdružky, súdruhovia, milí hostia,

vítam túto príležitosť, keď sa môžem zúčastniť na Vašom rokovane, najmä preto, že je špeciálne zamerané na progresívne spôsoby konzervácie potravín, čo je aj hlavnou náplňou činnosti násloho priemyselného odvetvia.

Konferencia s medzinárodnou účasťou je tým aktuálnejšia, že nadvázuje na májové zasadnutie ÚV KSČ o rozvoji a že prispeje svojím spôsobom k popularizácii najnovších vedeckých a výskumných poznatkov v otázkach uchovania a spracovania poľnohospodárskych produktov, určených na výživu ľudí.

Rád konštatujem, že sú pre nás veľmi cenné Vaše vedecké poznatky, pretože pomôžu našim závodom, podnikom i celej VHJ splniť náročné úlohy týkajúce sa množstva výrobkov, kvality, produktivity práce, ale aj ekonomiky výroby.

Otázka zabezpečenia racionálnej výživy je úzko spätá s racionálnou výrobou poľnohospodárskych produktov z hľadiska kvality, ale ešte náročnejšie vystupuje dnes do popredia úloha ich racionálneho zberu, uchovania a spracovania v potravinárskom priemysle.

Naša VHJ vyrába a dodáva ročne výrobky za 4,5 mld Kčs — na báze ovocia, zeleniny, zemiakov, kukurice, mäsa, mäsových výrobkov a morských rýb. Máme možnosť posúdiť spôsoby konzervovania teplom, chladom a sušením. Závery, ktoré vyplývajú z našich informácií, ale aj zo svetového pohybu hovoria, že problematika je širšia, a nemôže sa zúžiť iba na jednu metódu konzervovania. Charakter metódy budú vždy určovať otázky úžitkovej hodnoty pre používateľa.

Na OR sa zaoberáme t. č. parípravou plánu na rok 1975 a zapájame sa do prípravných prác na 6. PRP a n niektorých úsekok dlhodobého plánu do roku 1990—2000.

Keď vychádzame zo súčasnej potreby racionálnej výživy, vytvárame podmienky na zvýšenie objemu výroby v spolupráci s poľnohospodárstvom do roku 1985 takto:

- konzervované ovocné výrobky na viac ako 250 %,
- zmrazené ovocné výrobky na 620 %,
- konzervovanú zeleninu na 300 %,
- sterilizované uhorky na 290 %,
- rajčiakový pretlak na 240 %,
- zeleninu konzervovanú sušením na 360 % a zmrazením dokonca na 795 %,
- pri výrobe nealkoholických nápojov na viac ako 300 %,

— hotových výrobkov vo veľkom i malom balení teplou cestou na 320%,
— mraziarskou technológiou viac ako dvanásťnásobne.
Aj z týchto niekoľkých údajov vidno, že pred najväčším rozvojom stojí
raziarska technológia.

Takéto veľké nárasty, pochopiteľne, nie je možné zabezpečiť jednoduchou
aplikáciou známej techniky a technológie. Bude nevyhnutné nájsť nové pro-
cesívne technológie a primerané zvýšenie stupňa technickej úrovne strojních
riadení.

V tejto súvislosti očakávame, že najväčší podiel na tomto úseku, najmä pri
vývoji nových technológií, zabezpečia práve naši vedeckí a výskumní pracov-
ci.

V spotrebe potravín vo svete smerujú vývojové tendencie jednoznačne
k konzumu priemyselne vyrábaných alebo predpripravených jedál a poloto-
rov. Z hľadiska zdravotníckych aspektov sa budú čoraz viac presadzovať
ahy o vedecky podloženú racionalizáciu výživy, ktorá nevyhnutne povedie
diferencovanému stravovaniu.

Do tejto kategórie patrí akútna potreba rozšíriť výrobu pokrmov na špeci-
álne účely, napr. zmrazené diétne jedlá; hotové pokrmy na spoločné stravo-
anie, jedlá pre rôzne vekové kategórie, pričom osobitnou úlohou — a to urče-
ne na veľmi skorú realizáciu — je zabezpečenie výroby detskej výživy.

Najmä pri výrobe sortimentu detskej výživy musí výskum využívať všetky
decké poznatky o správnej výžive dieťata, aby vo výrobkoch boli v maxi-
málnej a optimálnej miere zachované biologické a nutritívne hodnoty. Osobit-
ne veľká starostlivosť sa bude musieť venovať výberu surovín, spôsobu ich
prípravy, používaniu hnojív a pesticídov, aby obsah rezíduí vo výrobkoch
detskej výživy bol minimálny. Pochopiteľne, zabezpečiť tieto ciele si vyžiada-
te riešiť nové progresívne technológie.

Značné zmeny sa budú musieť uskutočniť pri skladovaní surovín, polotova-
rín, ktorých akosť podstatne ovplyvňuje aj kvalitu finálnych výrobkov.
Preto osobitný dôraz kladieme na skladovanie a dopravu našich výrobkov,
ako aj na ich správne použitie v domácnosti konzumenta.

S úlohou riešiť progresívne technológie a techniku súvisia sprievodné úlohy
v úseku inovácie a funkčného zlepšenia obalov a obalovej techniky, zvyšo-
vanie produktivity práce a exaktného vedenia procesov.

Treba využívať výpočtovú techniku a kybernetické systémy, riešiť štan-
dardizáciu technologických vlastností a nutritívnych požiadaviek na suroviny
s využitím obohacovania potravín a vývoja nových, aj nízkokalorických a diét-
ických výrobkov, ďalej riešiť vývoj a uplatňovanie ďalších kontinuálnych a auto-
matizovaných liniek a vývoj nových technológií, umožňujúcich kontinuálnu
ciu výroby.

Tieto zámery sú v súlade so štátnej vedeckotechnickou politikou v našom
strednom hospodárstve tak, ako ju formulovali závery májových zasadnutí
V KSČ a ÚV KSS o posilnení úlohy vedeckotechnického rozvoja, ktoré sú-
sne otvorili priestor pre intenzifikáciu tvorivej činnosti a uložili všetkým
členom cyklu veda-technika-výroba-použitie urýchlene zabezpečiť prenikanie
výsledkov vedeckotechnického rozvoja do praxe.

Verím, že rokovanie dnešnej konferencie, ako aj rozpracovanie jej záverov
v tomto cielu významne prispeje.

Prajem konferencii plný úspech.